TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Työttömyyden kouristuksissa

Kapitalistinen tuotantotapa vaikuttaa sisäisten ominaisuuksiensa kautta kahtalaiseen suuntaan. Kapitalismi ilmaisee itsensä ja kehityksensä rappeuttavassa ja rakentavassa puolessa.

Kapitalismi on laajentanut työn tuottavaisuutta teknikan ja tuotantotapojen edistämisen kautta. Tuotannolliset voimat ovat suurentuneet ja tavaroita voidaan tuottaa siitä syystä paljoa nopeammin kuin edellisten tuotantotapojen vallitessa .

Pääomien keskittyminen aiheuttaa yhteiskunnallisten rikkauksien kasaantumista yksiin käsiin, heikentää pikkuyrittelijäluokkaa ja siten tekee mahdolliseksi yhä parempien tuotantovälineiden käytäntöön tulemisen. Mutta tämä luonnollinen kapitalistisen yhteiskunnan lainmukainen kehitys sisältää itsessään muutamia hirvittäviä ristiriitoja.

Kapitalismin aikana työ suoritetaan yhteiskunnallisesti, työläisten ollessa tuotannossa toinen toisiinsa sidottu työnjaon siteillä ja toimien yhteiskunnallisesti vielä siinä, että he suorittavat työtä yhteiskunnallisen edistyksen kautta saavutetuilla tuotantovälineillä ja siinä, että he työskentelevät tavaratuotannossa, joka merkitsee sitä, että he eivät valmista tuotteita itsensä eikä työnteettäjän kulutusta varten, mutta koko yhteiskuntaa varten, markkinoita varten, koko maailmaa varten kaikessa laajuudessaan. Kaikki nämä ovat tuotannon yhteiskunnallisessa puolessa huomioon otettavat. Mutta omistus- ja kontrollisuhteet ovat kokonaan ristiriitaiset näiden tuotannon yhteiskunnallisten suhteiden kanssa. Yksityinen kapitalisti omistaa tuotteen, joka on valmistettu yhteiskunnallisen työn kautta yhteiskuntaa varten. Ja yksityisen kapitalistin tuotantovälineiden omistusoikeudesta johtuu, että tämä voi asettaa ehdot millä tavalla yhteiskunnan jäsenet pääsevät näistä tuotteista osallisiksi. Kapitalistit määräävät hinnat, tavaroiden laadun ja he määräävät missä ja miten tuotteet myydään kuluttajille.

Tästä perusristiriidasta johtuvat kaikki muut ristiriidat kapitalistisen tuotanto- ja jakotavan vallassa ollessa. Tästä johtuvat kaikki ne traakilliset yhteiskunnalliset näytelmät, joiden todistajana nykyinen ihmiskunta joutuu elämään.

Kapitalistisen tuotannon ristiriita ja anarkia pukeutuu erilaisiin käytännöllisiin muotoihin. Sota, teollisuuspula ja työttömyys ovat ilmeisimmät.

Jokainen näistä kriiseistä, joista yksi monta kertaa aiheuttaa toisen, rikkoo koko yhteiskunnallisen tasapainon ja tuottaa laajaa selittämätöntä sekamelskaa. Epänormaaliaika ensinnäkin rikkoo säännöllisen tuotannollisen kehityksen. Toiseksi se asettaa pääoman tuliseen kilpailuun ja saattaa sen muuttamaan politiikkansa luonteen kokonaan. Vallitsevien halu ja harrastus nujertaa kaikki työväenliike tulee entistä ilmeisemmäksi. Valtakeinot astuvat näyttämölle. Väkivaltaiset muodot valtion politiikassa astuvat etualalle. Kapitalistit eivät voi tyytyä siihen mitä heillä on vaan täytyy saada enemmän. Kriisi horjuttaa järjestelmän perusteita ja sitä koetetaan lujittaa.

Työväenluokalle tämä merkitsee hirvittävää epätoivon aikaa. Pakkokeinot ympäröivät heitä. Valkokaartit ovat kimpussa. Hinnat ovat hirvittävät. Työtä ei ole saatavissa. Työttömien joukot lisääntyvät päivä päivältä. Yleinen epätoivo lisääntyy. Kuolettava ja jäätävä epävarmuus täyttää mielet. Työväenjärjestöt hajotetaan. Palkat poljetaan. Unionistista liikettä vainotaan. Valtiolliset poikkeuslait ovat voimassa. Kakki tämä on hyvin tunnettua.

Nämä vastakohtaisuudet tulevat aina raatelevimmiksi ja laajemmiksi mitä pitemmälle kapitalistinen tuotantotapa säilyy.

Näiden ristiriitojen kautta käy ymmärrettäväksi se, että kapitalismi tulee kykenemättömäksi järjestämään ihmiskunnan asioita ja se joutuu sen kautta tuhon omaksi. Mutta se tapahtuu juuri kapitalismin rappeuttavien ominaisuuksien seurauksena. Tuotanto lamaantuu. Tuotantoa ei voida rakentaa uudelleen. Pääoman omistajien keskinäinen kilpailu johtaa ristiriitoihin, joissa tuhotaan suunnattomia summia yhteiskunnallista rikkautta. Kokonaiset kansat saatetaan nälänhätään. Valtiolliset suhteet jäävät pysyväisesti epänormaaliseen tilaan. Ja näin tapahtuu siitä huolimatta vaikka tuotantovälineet ja koneet ovat hyvin kehittyneitä ja vaikka muut tuotannolliset suhteet olisivat saavuttaneet korkeimman asteen mitä luonnontieteen tähänastiset saavutukset mahdolliseksi tekevät. Nämä kapitalistisen tuotantotavan koneteolliset etevämmyydet eivät kykene poistamaan enänormaalisia kriisikausia, eivätkä kykene pelastamaan järjestelmää. Niiden kehitys päinvastoin laajentaa näitä ristiriitoja.

Tästä me käsitämme myöskin kuinka järjetön on se katsantokanta, joka mekaanisesti ajatellen liittää työväenliikkeen kehityksen kapitalistisen tuotantotavan kehitykseen ja luulee jokaisen teknillisen uudistuksen merkitsevän työväenluokan voiman kohoamista ja uuden yhteiskunnan itiöiden kasvamista kapitalistisen kuoren sisällä.

Työttömyys aiheuttaa yleistä kurjistumista, epävarmuutta ja nälkää. Puute ja epätoivo kasvaa päivä päivältä. Työväenluokalle ei ole mahdollisuutta työhön, vaikka työn tuotteita, tavaroita tarvittaisiin välttämättömästi. Kapitalistinen yksityisomistus tuotantovälineisiin tekee sen mahdottomaksi.

Omistussuhteiden muuttaminen ja kapitalistisen järjestelmän kukistaminen täytyy olla työväenluokan historiallinen päämäärä. Ja siinä tarvittavien voimien kasvattaminen on nykypäivän välttämättömin ja suurin tehtävä. Mitä huutavammaksi ja laajemmaksi työttömyyden kirous paisuu, sitä elävämmäksi ja tarmokkaammaksi muodostukoon työläistaistelijoiden innostus luokkansa valistamiseksi, järjestämiseksi ja sen voiman kasvattamiseksi.

VAPPU

Järjestön kustannusliikkeiden yhteinen kevätjulkaisu, VAPPU, ilmestyy tänä vuonna hyvissä ajoin. VAPPU on jo työn alla ja valmistuu tämän kuun aikana. VAPUN sisältö tulee tänä vuonna olemaan tavallista parempi. Kuvitus on runsas ja monipuolinen. Kirjoitukset hyvin valittuja ja vaihtelevia.

Asiamiehille lähetetään tilauslistat piakkoin. Mutta ennen niitäkin voivat toverit ja asiamiehet jo ryhtyä ottamaan tilauksia Vapulle. Vapun hinta on 75 senttiä.

GOMPERSIN "PERIAATEJULISTUS"

Antipoliittiset ammattiunionistit taas politikoivat. Washingtonin konferenssissa ovat A. F. L. johtomiehet hyväksyneet itselleen poliittisen ohjelman. Siihen kuuluu seuraavia vaatimuksia:

Siirtolaisten tähän maahan tulon rajottaminen vähintään kahdeksi vuodeksi.

Yleisempää käyttöä alote- ja yleisäänestykselle poliittisissa asioissa.

Poistaa oikeuslaitoksilta valta julistaa kongressin laatimat lait perustuslakivastaisiksi.

Tuomareiden valinta äänestyksellä.

Riittävän liittohallituksen työn välityspalveluksen palauttaminen toimintaan.

Luoton järjestäminen kaikkien eduksi.

Tutkinnon toimeenpaneminen kongressin toimesta yksityisten urkkijatoimistojen toiminnasta teollisuusaloilla.

Työläisille oikeus järjestyä ammattiunioihin oikeuksiensa ja etujensa puolustamiseksi.

Ammattiunioille oikeutta edustajiensa kautta joukkosopimuksien tekoon ja niiden käytäntöönpanoon.

Oikeutta työskennellä ja lopettaa työt kollektiivisesti.

Tunnustaa vanhettuneelta — aadaminaikuiselta. Tyypillinen vanhoillisen sosialismin ja työväenliikkeen ohjelma.

Suurin merkitys tällä ohjelmalla lieneekin juuri siinä, että se osottaa reformismin johtavaa aatetta ja sen ohella sitä, ettei ole tilaa sen kummemmalle "uudistuspuolueelle" kuin mitä A. F. L. on. Käytäntö näyttää vahvistavan myöskin tätä johtopäätöstä.

Konferenssin periaatejulistus tuskin lienee joukkojen käsityksiä vastaava. Eivät ainakaan keinot joilla tarkoituksia pyritään toteuttamaan vastaa joukkojen mielialaa.

Gompers suututtelee estetuomioita vastaan. Mutta siunaa niiden käytön itse teossa sen kautta, että pöydän alle alistettiin Pennsylvaniasta tulevat vaatimukset tositoimintaan ryhtymiseksi työnteettäjien unioiden hävittämispolitiikkaa vastaan.

Samaa surkeutta uhkuu kirjelmä, joka lähetettiin vasta virkaansa astuneelle Yhdysvaltain presidentille. Siinä paljastetaan viha radikaaleja kohtaan ohjelmavaatimuksien lieventämiseksi, että herrat ymmärtäisivät gompersilaisen politiikan perusteen ja tarkotuksen.

EDUSTAJIA MOSKOVAAN

Amerikan radikaalisemmat uniot ovat toimenpiteissä lähettääkseen edustajansa Moskovaan toukok. ensimäiseksi päiväksi punaisen taloudellisen kansainvälisen rakentamiseksi K. I. osastoksi ja sen yhteydessä toimivaksi eläväksi kansainväliseksi taloudellisten järjestöjen yhdyssiteeksi.

I. W. W. liitolla on ollut epävirallinen edustaja tämän kansainvälisen konferenssissa ja päätöksen mukaan tulee liitto olemaan edustettuna myöskin toukok. 1 p. maailman kongressissa. Tämmöisen päätöksen noudattaminen luonnollisesti johtaa periaatteiden omaksumiseen, jotka taantumuksellisille tuplajuulaisille (taloudellisille opportunisteille ja valtiollisen toiminnan vastustajile) ovat vastenmieliset ja joita he eivät hyväksy. Mutta osanotto kongressiin onkin omiaan selittämään näitä asioita.

Workers International Industrial Union toimeenpaneva komitea saatuaan äänestyksen kautta jäsenistön mielipiteen selväksi, että ne kannattavat Moskovan kongressiin osaaottamista, on ryhtynyt keräämään varoja edustajan lähettämiseksi. Mainitun järjestön virallisessa äänenkannattajassa selitetään mainitun kansainvälisen järjestön syntyä ja osotetaan kuinka amerikalaiselle unionistiselle liikkeelle ja heille itselleen on tärkeää päästä yhteyteen muun maailman työväenliikkeen kanssa . Monet Amerikan unionisteista ovat harmaantuneet tehtaissa ja työmailla ja raadannan ohella ryhmäkunnallisessa uniotoiminnassa pikku parannuksien saavuttamiseksi, mutta nyt on tullut aika, jolloin työväenluokan on yleistettävä ja yhdistettävä taistelunsa laajemmille aloille ja laajaperäisempien vaatimuksien toteuttamiseksi, lausuu lehti.

JUTUN JATKOA

Diplomaattisen uutislokaviemärin tiedonantoja

Niitä on taas tullut kuin avoimesta lokaviemäristä, josta sulku on äkkiä avattu, niitä Venäjän kapinauutisia. Niiden lähtökohtana on milloin ententen agenttien valhepajat vasallivaltioiden pääkaupungeissa, kuten Helsingissä ja Riikassa, milloin joku ulkoasiain virasto, mutta lokavälvin avaajana on Pariisin pörssi, jossa osakkeet taas ovat alkaneet arveluttavasti laskemaan.

Valheiden hysteeristä sekamelskaa saa toisinaan nauraa makeasti. Niiden päästäjät nähtävästi pitävät porvarillisten lehtien lukijoita suurina aaseina. Valitsemme vain pienen pienen määrän näitä "tiedonantoja" malliksi:

Pariisin finanssiagentuurin tiedonannon mukaan maaliskuun 7:ltä päivältä ei Pietarissa ole enää jälellä muita bolshevikikomissaareja kuin kuolleita.

Päivää myöhemmin tulee kuitenkin vahvistettu tieto Helsingistä, että Kronstadtin kapinalliset eivät ole onnistuneet vielä pääsemään Pietariin asti.

Riiasta tiedotetaan "luotettavalta taholta" maaliskuun 6 p:nä Krasnaja Gorjkan varusväen entisen tsaarihallituksen kenraalin johdolla astuneen valkosten puolelle ja vallanneen linnotuksen.

Räävelistä tulee kuitenkin "luotettavalta taholta" maalisskuun 8 p:nä tieto, että Krasnaja Gorjkan linnotuksesta bolshevikit pommittavat Kronstadtin kaupunkia, joka on valkosten hallussa.

Maaliskuun 1 p:nä pakenivat Lenin ja Trotski henkensä edestä Moskovasta salapukuun puettuna "Trimeaniin" (tämä paikkakunta sijaitsee jossakin Grönlannin pohjoisperukalla tosin kartalle merkitsemättömänä).

Maaliskuun 5 p:nä Riiasta ilmotetaan erään diplomaattisen lähettilään saaneen "varmalta taholta" tiedon, että Trotski marssiikin suuren Punaarmeijan osaston johdossa Pietaria kapinallisilta vallottamaan. Lenin pitänyt puheen Moskovan kapinallisille.

Varsovasta ilmotetaan maaliskuun seitsemäntenä päivänä, että Puolan hallitus ei ole katkaissut siteitään bolshevikien rauhanvaltuuskunnan kanssa, koska se pitää Venäjältä saapuvia kapinauutisia "sangen epäluotettavina".

Räävelistä ilmotetaan samana päivänä, että koko Pietari ja Kronstadt kaikkine linnoituksineen ovat kapinallisten "demokraattien" käsissä Pietari-Paavalin linnaa lukuunottamatta, joka edelleen on bolshevikien käsissä. (Tämä tahtoo sanoa, että bolshevikit ovat sulkeneet itsensä tuohon tunnettuun vankilaan viimeisenä "puolustuskeinona.")

Maalisk. 8 päivänä. Pariisin pörssin saaman tiedon mukaan on kasakkapäällikkö Dutov (joka on noussut kuolleista) katkaissut Orenburgin läänissä viljansaannin Siperiasta. Tiedon tästä tultua Moskovaan teki 500,000 työmiestä lakon, jonka johdosta neuvosto-hallituksen tykit (kai Kremlistä) ampuvat Moskovan työläiskorttelia. Koko Ukraina on valkosten käsissä.

Maaliskuun 9 p:nä. Mikäli United Pressille ilmotetaan, on kaikki rauhallista Venäjällä. Moskovassa ja Pietarissa vallitsee kuolonhiljaisuus. Kronstadtin kapinalliset ovat ruvenneet leikkaamaan toistensa kurkkuja, joten kapinaliikkeen odotetaan siellä joka hetki luhistuvan.

Niin että oli meillä köyhillä sanomalehtipiruilla puutetta mistä muusta hyvänsä, ei se nyt kuitenkaan koske "uutisia".

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

ASEISTA RIISUMINEN JA HYÖKKÄYS NEUVOSTO-VENÄJÄÄ VASTAAN

Ranskan hallitus lähetti vielä aivan vuoden lopussa Saksan hallitukselle erikoisnootin. Saksan ulkoministeri Fehrenbach on tapansa mukaan pitänyt sen sisällön salassa julaistaakseen vasta yhdessä Saksan hallituksen vastauksen kanssa. Tälläinen menettelytapa todistaa ensiksikin, että nootissa on käytetty kovempaa kieltä ja toiseksi, että Saksan hallitus koettaa voittaa aikaa ryhtyäkseen diplomaattisiin juonitteluihin kulissien takana.

Näiden salaisten juonittelujen tarkoitus ja suunta ilmenee riittävän selvästi virallisen Saksan tietotoimiston ilmoituksista. Niiden mukaan olisi sotilaskomitean toimenpiteitä pidetty Englannissa ikävänä yllätyksenä. Edelleen olisi englantilaiselta taholta ajateltu alistaa sotilaskomitea, jossa ranskalainen vaikutus on määräävä, lähettiläiskokouksen vallan alle, jossa englantilainen vaikutus on suurempi. Saksan aseistariisumiskysymys pitäisi joutua sotilaskomitealta Ylimmän neuvoston käsiteltäväksi, joka kokoontuisi aikaisintaan tammikuun alkupuolella.

Samalla pitää Saksan tietotoimisto tarpeellisena julkaista erään "Daily Chroniclen", Lloyd Georgen puhetorven, lausunnon, siinä todetaan Baijerin ja Itä-Preussin olevan niitä alueita, jonne saksalainen militarismi keskittää voimiaan ottaakseen taas Saksan johdon käsiinsä. Liittoutuneitten ei pitäisi heikentää Saksan maksukykyä, mutta silti ei ole sanottu, että Saksan varustusten tarkoituksena olisi sen maksukyvyn kohottaminen. Jos Saksaa todella ei riisuta aseista ja sen militarismia kukisteta, ei siltä tulevaisuudessa voi odottaa maksuja eikä mitään muutakaan hyvää.

Mitä selvyyteen tulee, ei ranskalainen nootti ja sanomalehdistö jätä mitään toivomisen varaa.

Ranskan viimeinen nootti sisältää kaikki ne sopimusehdot, jotka Saksa oli hyväksynyt Spaassa, mutta joita se ei ollut täyttänyt: suojeluskuntia ei oltu vähennetty sopimuksen mukaisella tavalla, kaikkia takavarikoituja kivääreitä ja muita aseita ei oltu luovutettu, järjestysjoukkoja ei oltu hajoitettu, eikä linnotusten puolustuskykyä oltu riittävästi vähennetty.

Ranskan sanomalehdistö syyttää valtakunnan sotajoukon nykyistä päällystöä. Se sanoo, että silti puuttuu terävän miekan ohella vain kuivaa ruutia, muistuttaakseen Wilhelm II aikaista armeijaa. Nykyinen päällikkökunta osoittaa, että lautakunnan puolustusväestä aijotaan luoda kansallinen armeija. Nuo satatuhatta sotilasta vastaavat yhtä monta upseeria ja ali upseeria, joiden avuksi ratkaisevalla hetkellä voidaan ottaa mitä erilaisemmat poliisijärjestöt, sellaiset kuin Orgesh (ohrana) ja Orka (santarmisto). Ranskan sanomalehdet vaativat tämän johdosta Ruhrinalueen miehittämistä ja muita toimenpiteitä.

Epäilemättä tekee Ranskan useimmiten alotteen aseistariisumiskysymyksessä. Mutta tämä ei merkitse sitä, että Englannin politiikka olisi ranskalaisen suora vastakohta. Ranskan hyökkäävä politiikka on läheisessä suhteissa ententen suunnitelmiin Neuvostovaltaa vastaan. Saksan hallitusta on estettävä kaikista yksityisistä edesottamuksistaan. Aseistariisumiskysymys on sinä pihtinä joka muuttaa Saksan hallituksen ententen kuuliaiseksi välikappaleeksi Neuvosto-Venäjää vastaan.

Saksan porvariston ainoana pulmana on vain, kohdellaanko sitä yksinkertaisesti ententen sotamiehenä vai saako se näytellä nuorempaa osakasta, joka voi toiminnastaan saada tuntuvan korvauksen.

Tämä kysymys on nähtävästi hajoittanut Saksan porvariston mielipiteet. Fehrenbachin hallituksessa ja porvariston enemmistössä ilmenee nykyään selvä pyrkimys tarjoutua ententen taistelutovereiksi bolshevismia vastaan ja luonnolisesti mahdollisimman hyvästä maksusta. Porvarilliset sanomalehdet ovat viikkokausia punoneet valheitaan Neuvostovallasta palvellen samaa tarkoitusta. Ne ovat kauvan laveasti kertoneet Neuvosto-Venäjän uudeksi vuodeksi suunnittelemasta hyökkäyksestä. Ja Fehrenbachin hallitus avustaa tätä kiihoitusta vaatimalla itäisen rajan rajalinnoitusten vahvistamista.

Aseistariisumiskysymyksen takana on siis uusi hyökkäys Neuvostovaltaa vastaan. Saksan porvaristo ei enää epäile, pitäisikö hyökätä, se on vain epätietoinen siitä, miten alkaa hyökkäys. Ja jos Saksan porvaristo saa näytellä ratkaisevaa osaa tämän kysymyksen suhteen, kohdistuu sen tekemä sotaretki Neuvosto-Venäjää ja Saksan työväestöä vastaan.

Saksan proletariaatin on selvästikin harjoitettava aivan itseniästä politiikkaa sekä omaa porvaristoaan, että ententeä vastaan. Se ei saa palvella kummankaan likaisia tarkoituksia.

Saksan työväestö tietää, että Saksan aseistariisuminen on ilmeistä petosta ja että sen vastavallankumouksellisset ovat sotilaallisesti voimakkaammat kuin koskaan ennen. Se tietää edelleen, ettei Saksan porvaristo ole aseistautunut vain omia proletaarejaan vastaan vaan myöskin Venäjän vallankumousta.

Saksan työväenluokka löi Kappin valtiokaappauksen aikana valitettavasti laimin riisua porvaristo kokonaan aseista, ja se saa kyllä katua sitä. Jos mikään, niin Saksan sisäinen tila Spaa-kongressin jälkeen, on omiaan vapauttamaan työväen siitä lulosta, että entente tahtoo vakavasti riisua Saksan porvariston aseista.

Aseistariisumisen tuloksenahan oli se, että työväki menetti aseensa ja porvaristo asestautui sitä paremmin.

Enemmistösosialistien ja riippumattoman puolueen politiikka perustuu siihen luuloon, että on parasta suositella itseään s. o. työväenpuoluetta ententelle. Nämä puolueet muka täyttäisivät Versaillesin sopimukset paljon paremmin ja panisivat toimeen täydellisen aseistariisumisen. Mutta tämä politiikka vie siihen, että Ebert ja Sheideman antautuvat ententen kätyreiksi ja käyvät sen käskystä taisteluun Neuvosto-Venäjää vastaan.

Saksan porvariston riisuminen aseista on Saksan työväen elinehtoja. Mutta samalla kun työläiset vaativat, että se on kirjaimellisesti toteutettava, ovat he tietoiset siitä, että he yksin kykenevät panemaan sen toimeen. Heidän täytyy siksi taistella sekä omaansa, että ententeporvaristoa vastaan, taistella Neuvosto-Venäjän puolesta yhdessä Englannin ja Ranskan työväen kanssa.

Saksan proletariaatin täytyy olla valmis hävittämään saksalaisen militarismin rippeet. Mutta ei ententen suosion toivosta, eikä ententenmilitarismin hyväksi. Jos Saksan työväki näiden vaikeuksien suhteen aina pitäisi tunnuslauseenaan sitä, miten parhaiten puolustaa Neuvosto-Venäjää, löytää se samalla ainoan menettelytavan joka auttaa Saksan vallankumousta voittoon.

(Berlinin "Die Rothe Fahne").

SANANVAPAUS NORJASSA

Ylioppilasyhdistyksen kokouksessa Kristianiassa viime kuun alkupäivinä esitti toimittaja Paul Gjesdahl käsiteltäväksi seuraavan päätöslauselman:

"Norjan ylioppilasyhdistys panee vastalauseen sitä henkisen vapauden loukkaamista vastaan, johon hallitus on tehnyt itsensä syypääksi kieltämällä maahan tuomasta kirjallisuutta Venäjältä."

VENÄJÄLTÄ

UUSI TEHDAS.

Pietarin "Iswestia" kertoo, että Pietarissa on saatu järjestetyksi ensimäinen brikettitehdas (turvepehkusta valmistettua polttoainetta kovassa muodossa). Lehti pitää tätä seikkaa merkillepantavana, tehdas kun on laatuaan ensimäinen Venäjällä. Sen alkuvaiheista kertoo lehti seuraavaa:

Tehdasta suunnittelemaan ryhdyttiin jo vuonna 1916, mutta hidastui suunnitelman toteuttaminen monista syistä aina viimeaikoihin saakka. Suunnitelman toteuttamista kohtasivat alituisesti suuret vaikeudet. Ensiksikin oli tätä varten aijottu Bekkelin tehdas puoleksi hävitetyssä tilassa. Tehtaan saattamiseksi käyttökelpoiseksi tarvittiin paljon työtä, samoin kohtasivat koneiden ja puristuslaitosten hankinta suuria vaikeuksia.

Kun nämä tehtävät uskomattomista vastuksista huolimatta vihdoinkin saatiin suoritetuksi, niin tuli eteen odottamaton vaikeus: ei ollut saatavana brikettien valmistamisessa tarvittavaa yhdistävää ainetta. Tehtiin erinäisiä kokeita tälläisen aineen keksimiseksi. Ensimäiset kokeet olivat kuitenkin tuloksettomat. Mutta vihdoin onnistui professori Owsjannikowin johtaman ryhmän oppineita keksiä uusia keinoja tässä suhteessa ja ratkaista kysymys. Tehdas tulee piakkoin käymään ja saadaan siinä ensialuksi valmistetuksi 6,000 puutaa vuorokaudessa.

Tämä tehdas huomauttaa lehti on ensimäisenä tienviittaajana: sen jälestä tulee perustettavaksi myöskin muita brikettitehtaita.

TEKNIIKKA EDISTYY VENÄJÄLLÄ

Tashkentista lennätetään Venäjän lehdille seuraava huomiotaherättävä tiedonanto: Tammikuun alussa kokeiltiin vanhassa kaupungissa sähköttää paikallisella kielellä. Kokeilut johtivat loistaviin tuloksiin. Vaikea sähkösanoma lähetettiin täysin tyydyttävällä tavalla. Tashkentin koe on ensimäinen maailman lennättimen historiassa. Musulmanien kieli osoittautui täysin kelpaavaksi sähkösanomien antoa varten. Tashkentissa on alettu vastaanottaa sähkösanomia paikallisella kielellä vanhan ja uuden kaupungin välillä. Turkestanissa tulee avattavaksi kuusi lennätinkonttoria sähkösanomien ottoa varten paikallisella kielellä. — TUT.

TURKESTANIN PUUVILLAVARAT.

Turkestanissa on muodostettu puuvillakomitea, joka on ottanut selville, että Turkestanissa löytyy nykyään 1 miljoona puutaa hyviä puuvillansiemeniä. Talonpojat kuljettavat runsaasti puuvillaa myyntipaikkoihin, joissa tammik. 1 päivään mennessä oli ostettu 1 miljoona puutaa raakapuuvillaa.

NAFTA- JA KAASULÖYTÖJÄ VENÄJÄLLÄ.

Tshornyi ja Kamennyi Jarin piirissä on suunnattomalla alueella löydetty maanalaisia palavia kaasuja, joista esim. sähkölaitoksia perustettaessa voisi olla suunnaton hyöty.

Bilin kihlakunnassa Usan läänissä on löydetty naftakerrostuma.

SOSIALISEN TEATTERIN JÄRJESTELY.

Vienin Rosta kertoo, että Moskovasta ilmoitetaan, että Moskovan teatteriyhdistys puuhailee nykyään sosialistisen teatterin jokaista kehitysastetta, keräämään kaiken siihen kuuluvan ainehiston ja kehittämään sitä tieteellis-ideologiseen suuntaan ja tutustuttamaan siten saatuja tuloksia laajoihin piireihin. Teatterin tehtävänä on olla uuden suunnan vakaannuttamisen aatteellisena välineenä. Tämän puuhan etunenässä on P. S. Kogen ja hänen lähimpiä avustajiansa ovat A. Rodionov, V. Maas, Mayerholdt, Gan, Kershantsev, Bebutov y. m.

AUTONOMIA VOTJAKEILLE.

Yleisvenäläinen toimeenpaneva keskuskomitea on päätöksellään myöntänyt votjakeille autonomian. Tähän autonomiseen votjakilaiseen alueeseen kuuluu 72 kuntaa neljästä piirikunnasta, sekä kaupungit Giadsov ja Ishevskoi, edellisen ollessa hallintokaupunkina. Muutamien muiden kuntien liittymisen tähän autonomiaan ratkaisee asukkaiden oma mielipide äänestyksen kautta.

Kuten muistettaneen, myönsi neuvostohallitus äskettäin toisellekin suomensukuiselle kansalle, syrjäneille itsehallinnon.

UUDENAIKAISIA LEIPÄTEHTAITA PIETARIIN.

Pietarissa rakennetaan parhaillaan kahta uudenaikaista leipomotehdasta. Tehtaisiin tulee asetettaviksi uudet päällekkäin kolmiriviset leivinuunit, jotka aivan hiljattain ovat länsimaissa otetut käytäntöön. Nämä leivinuunit joita lämmitetään hiililllä, puilla tai turpeilla, ovat hyvin polttoainetta säästävät ja voidaan niissä valmistaa toisessa 11,000 puutaa ja toisessa 9,000 puutaa leipää päivässä.

SIVISTYNEET BOLSHEVIKIEN PALVELUKSESSA.

Antibolshevistisen sanomalehden "Sevodnjan" mukaan on tunnettu ukrainalainen politiikko prof. Grushevskij julkisesti liittynyt Ukrainan kommunistiseen puolueeseen ja hoitaa nyt kansanvalistuskomissaarin tehtävä.

MAANVILJELYSKONEIDEN TARMOKAS HANKINTA ULKOMAILTA.

Maanviljelyskomissariaatti on tilannut ja osittain jo saanut ulkomailta 70,000 auraa, yli 1,000 karhia ja 8,000 niittokonetta. Lisäksi on tilattu 3 miljoonaa viikatetta, 10,000 niittokonetta, 10,000 hevosharavaa, noin 4,000 puimakonetta sekä paljon muita työaseita.

INVALIIDIEN HUOLTAMINEN.

Shankon ujestissa Tambovin läänissä on avattu koti työkyvyttömäksi joutuneita varten. Kodissa on tilaa 500 henkilölle. Töihin osittain kykenevät toimivat maatöissä ja joku määrä laitoksen verstaissa.

MAATALOUDEN EDISTÄMINEN.

Valkoisten poistumisen jälkeen on Tsaritrynin läänissä muodostettu 70 maataloudellista työosuuskuntaa tai kommuunia sekä 43 neuvostotilaa. Läänin maaosaston toimesta on perustettu 85 korjauspajaa ja joukko muita maataloutta palvelevia laitoksia.

HYVÄ ALOTE.

Moskovan läänin Serbuhovin ujestin maataloudellisten yhtymäin kokous on päättänyt järjestää alueellaan maataloudellisia kursseja. Kurssit ovat kaksi kuukautta ja kuuluu niihin myös käytännöllistä opetusta pelloilla ja kasvitarhoissa. Kurssien yhteyteen järjestetään sarja luentoja väestön tutustuttamiseksi Neuvostovallan taloudelliseen politiikkaan.

SAHALAITOKSET.

Viime vuoden kuluessa on Homelin läänissä rakennettu kolme sahalaitosta ja toimitettu perusteellinen korjaus kolmessatoista. Käynnissä on nykyään 39 sahalaitosta, 1 faneeritehdas ja 1 höyläämö.

MIESTEN TAVALLA.

Rogaterin kylän talonpojat Saratovin läänissä koottuaan suoritettavan viljaosuutensa päättivät viljamääränsä mukaan koota enemmän. Lisäkeräys käytetään seudun puutteellisten ja ennenkaikkea puna-armeijan perheiden hyväksi.

SUOMESTA

Suomen kuulumisia

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Valkoisen Suomen porvarivaltio Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen ja sen pää-äänenkannattajan kimpussa. — Kolme paikonkannetta yht'aikaa.

Tämän helmikuun 4 päivänä käytiin haastamaan Suomen Työmiehen vastaama toimittaja Emil Tuomi Tampereen raastuvanoikeuteen vastaamaan lehdessä viime tammikuun 23 p:nä olleen puolueen amnestiajulistuksen "Ihmisyyden ja oikeuden puolesta" sekä saman kuun 28 p:nä julkaistun runon "Suurena merkkipäivänä" johdosta.

Ensinmainittu amnestia-julistus sisältää oikeusministerimme mielestä "viranomaisten herjausta ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen halventamista." Ja kysymyksessä oleva runo sisältää "yllytystä valtiopetokseen, lain rankaiseman teon ylistämistä ja viranomaisten halventamista," kuten kannekirjelmässä mainitaan.

Näiden lisäksi haastettin pari päivää myöhemmin Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen puoluetoimikunnan puheenjohtaja Hj. E. Eklund ja puoluesihteeri Arvo Tuominen myöskin vastaamaan saman "Ihmisyyden ja oikeuden puolesta"-julistuksen johdosta, koska he, puolueen virkailijoina, olivat sanotun julistuksen allekirjottaneet. Sekä vielä tämän lisäksi haastettiin Arvo Tuominen, joka oli S. Työmiehen vastaavana viime vuonna, vastaamaan lehdessä viime joulukuun lopulla julkaistun kirjotuksen "Oikeus häpeäpaalussa" johdosta.

Niin että tuli niitä painokanteita yhdeksi kerraksi!

Täytyy myöntää, että todellakin ihmeteltävän kärsivällinen ja pitkämielinen tämän meidän oikeusministerimme onkin ollut puoluettamme ja sen pää-äänenkannattajaa kohtaan. Sillä vaikka kaikki porvari- — ja niiden mukana noskelais-sosialidemokraattiset — lehdet ovat joka'ikinen päivä huutaneet ja sormeilaan osottaneet, että nuo kommunistit hautovat päässään jotain salaista, kukaties aikovat kukistaa koko tämän valkoisen hallituksen, niin siitä huolimatta on oikeusministerimme sallinut armossaan lehtemme ilmestyä kokonaista kolme kuukautta ilman ainoatakaan painokannetta.

Mutta siitä hyvästä arosta ja laupeudesta niitä nyt sitten mätkäs-